

ECONOMIA

L'economia és una matèria d'introducció relativament recent en el sistema educatiu no universitari i no té presència independent en l'ensenyament obligatori.

Aquesta realitat podria fer pensar que l'alumnat no coneixements previs sobre la matèria. Ara bé, l'alumnat viu immers en un sistema econòmic i des dels primers anys de vida ja actua, pren decisions més o menys independents com a persona consumidora o estalviadora i en un futur com a persona treballadora i electora. A més, les informacions econòmiques són presents diàriament en tots els mitjans de comunicació. També cal dir que al llarg de l'ensenyament secundari obligatori, especialment dins les ciències socials, geografia i història i des de l'educació per a la ciutadania l'alumnat s'ha acostat al coneixement del funcionament i de l'estructura econòmica del país. Així, doncs, tant per la presència de l'economia en la vida quotidiana com pel bagatge d'aprenentatges previs l'alumnat del batxillerat disposa de certs conceptes previs i idees formulades sobre el funcionament del sistema.

La finalitat de la matèria no és altra que sistematitzar i revisar aquests conceptes previs, que sovint manquen de rigor, i ampliar-ne la comprensió per tal de tenir una visió general del funcionament del sistema, és a dir, una cultura econòmica bàsica. Perquè s'assoleixi aquesta competència cultural, cal dotar els continguts d'un cert aparell formal que, encara que senzill, li permeti introduir-se en els models més utilitzats per a l'anàlisi econòmica. En acabar el curs, l'alumnat de batxillerat hauria de poder donar respostes coherents als principals temes de debat econòmic i fer-ho aportant una reflexió crítica sobre les causes dels problemes, coneixent alhora algunes de les possibles solucions proposades per les escoles de pensament econòmic. L'alumnat que cursa economia, a més d'adquirir consciència del rol que té en el sistema econòmic, de com les seves decisions de consum, afecten i s'interrelacionen amb d'altres, ha de tenir sensibilitat i curiositat per al coneixement d'altres situacions econòmiques. Caldrà, en aquest punt, fer visible la perspectiva de gènere que sovint queda ocultada i impedeix la consideració de problemàtiques que afecten les dones i les possibles actuacions i mesures correctores.

Competències específiques de la matèria

Les competències específiques de l'economia són essencialment dues: la competència en cultura econòmica i dialèctica i la competència en raonament econòmic i modelització.

La competència en cultura econòmica i dialèctica implica l'assoliment d'un grau d'autonomia suficient que permeti a l'alumnat, a partir de la comprensió dels conceptes econòmics bàsics, interpretar algunes xifres, com són ara el nivell

d'atur, d'inflació o el tipus d'interès, que caracteritzen l'economia del país i tenen a veure amb decisions que ha de prendre al llarg de la vida. Aquesta competència també suposa assolir la capacitat suficient per poder interpretar informacions i opinar amb un cert coneixement i de manera argumentada sobre qüestions de l'actualitat econòmica. La cultura econòmica implica reconèixer el seu paper com a persona consumidora, productora o estalviadora i també com a ciutadà o ciutadana responsable en una societat democràtica. D'aquí es deriva, per tant, la capacitat per fer-se una opinió pròpia, crítica i raonada, sobre els diferents problemes econòmics i les seves diverses solucions i adquirir una responsabilitat en les seves actuacions i un major interès per ampliar els seus coneixements sobre la situació econòmica en concret i social en general.

La competència en raonament econòmic i modelització suposa observar les dades reals i plantejar interrelacions entre elles. En una situació que impliqui una decisió, l'alumnat ha de ser capaç d'establir diferents alternatives, valorant les relacions costos/beneficis i avantatges/inconvenients. També implica adquirir la capacitat matemàtica d'aplicar certs models a casos concrets, valorant que els models ajuden a l'anàlisi de la realitat però comporten una certa simplificació.

Contribució de la matèria a les competències generals del batxillerat

La matèria d'economia ajuda a l'assoliment de la competència comunicativa, ja que contribueix a l'enriquiment del discurs escrit i oral de l'alumnat per mitjà de l'ús del vocabulari econòmic, així com a la introducció de valors numèrics i de raonaments a partir de models i a la participació en debats.

L'enfocament de la matèria d'economia contribueix també a l'adquisició de la competència en recerca, ja que en la majoria dels temes es treballa amb dades i problemes reals i d'actualitat. La recerca de dades i la seva anàlisi suposaran, de fet, el mètode principal d'acostament al coneixement del problema, la qual cosa també té relació amb la competència en gestió i tractament de la informació i competència digital. L'excés d'informació, d'una banda, i la facilitat del seu accés, són les dues conseqüències de l'aparició i extensió de les noves tecnologies de la informació i la comunicació. L'alumnat que cursa economia ja coneix les tècniques d'accés a la recerca d'informació. La feina del professorat se centrarà ara a exigir el rigor en la informació seleccionada, el seu contrast, i la verificació amb fonts oficials. Pel que fa als mitjans, cal que l'alumnat pugui adquirir seguretat en el tractament de dades amb un full de càlcul i amb la seva presentació.

L'economia també ajuda a l'adquisició de la competència personal i interpersonal pel que respecta a la defensa argumentada de la pròpia opinió, respectant les opinions dels altres en els debats i activitats en grup. Igualment, els continguts col·laboren a que l'alumnat prengui consciència del rol que té com a ciutadans i

ciutadanes en l'economia, adquirint autonomia i responsabilitat en la presa de decisions i consciència de les conseqüències dels seus actes.

Finalment, com tota ciència social, l'economia contribueix a la competència en el coneixement i interacció amb el món. El major coneixement del funcionament del sistema econòmic que l'alumnat adquirirà durant el curs li permetrà prendre una actitud crítica davant els problemes econòmics i proposar-hi diferents solucions, així com adquirir una progressiva consciència de les interdependències i poder integrar aquests coneixements amb els d'altres matèries del camp social.

Estructura dels continguts

Els blocs de continguts s'ordenen en tres grans apartats: un primer, que agrupa els tres primers blocs des d'una perspectiva més microeconòmica; el segon, que agrupa els tres blocs següents amb un enfocament més macro i, finalment, el tercer, que ofereix tant la visió internacional com la dels principals problemes econòmics actuals.

El primer apartat, que inclou els tres primers blocs, defineix i situa el sistema econòmic de mercat, i acosta al coneixement del comportament dels agents econòmics, sobretot empreses i consumidors i, per tant, del funcionament dels mercats de béns i serveis. La comprensió del funcionament del mecanisme del mercat a través de la representació gràfica de les funcions d'oferta i demanda serà la part que requereixi més atenció i, per tant, més temps de dedicació en l'aprenentatge.

El segon apartat introdueix l'alumnat al coneixement del funcionament de l'economia nacional. Després de reconèixer els indicadors econòmics, se centra en les funcions del sector públic en l'economia, i en les del sistema financer. En aquest apartat el procediment clau serà l'anàlisi de dades, des del procés de recerca i selecció de la informació adequada fins a la preparació de l'informe i la seva presentació amb els mitjans més adients. La preparació i participació en debats també pot treballar-se especialment quan es tracti d'analitzar fets d'actualitat referents a mesures preses per l'Administració o per l'autoritat monetària.

En el darrer apartat, format pels dos darrers blocs, es tracta de donar una visió de l'economia més enllà de les fronteres d'una àrea econòmica i amb una visió més a llarg termini. Per tant, s'estudiaran els canvis, els cicles i el creixement i també les relacions econòmiques internacionals. Els alumnes hauran d'utilitzar tots els procediments treballats en els apartats anteriors. Fóra bo introduir activitats integradores de continguts treballats en els apartats anteriors, com ara l'estudi profund i amb dades reals d'un producte bàsic o bé la comparació de la situació econòmica d'un país en diverses etapes del cicle, o les relacions de dues economies entre si.

Connexió amb altres matèries

La matèria d'economia té relació amb les matemàtiques aplicades a les ciències socials, ja que requereix el coneixement de l'estadística descriptiva i la interpretació del càlcul dels paràmetres més significatius, així com de les diferents formes de representació gràfica com a eines fonamentals per assegurar l'anàlisi de dades.

També comporta la comprensió de la idea de funció i de la seva representació (especialment pel que fa a les corbes de demanda i d'oferta) i del sistema d'equacions relacionat amb el preu i la quantitat d'equilibri del mercat.

L'economia té connexió amb els continguts referits a l'estructura econòmica catalana i espanyola dins els sistemes econòmics europeu i mundial, que es treballen a la història, la història del món contemporani i la geografia. L'anàlisi de la població i de les diferents activitats econòmiques, de les institucions internacionals i dels conceptes de *sostenibilitat* i *globalització* forma part d'un saber necessari per a l'alumnat que s'inicia en l'economia.

Finalment, l'economia té relacions evidents amb l'economia de l'empresa, amb la qual comparteix continguts referits al paper de l'empresa com a generador de rendes i com a agent econòmic, així com la determinació dels costos i del benefici.

En parlar del sistema financer, l'economia se centra més a explicar el funcionament del sistema, però també d'alguns productes financers, que poden ser treballats en la matèria d'economia de l'empresa com a fonts de finançament.

Consideracions sobre el desenvolupament del currículum

És important destacar que l'ordre dels continguts no pressuposa una seqüència d'ensenyament i aprenentatge. Tampoc cal seguir l'ordre dels continguts que s'unifiquen sota un mateix títol. Per exemple, es pot treballar la idea de sector públic i el seu paper en aquells moments del curs en què es debaten els pressupostos.

De la mateixa manera, l'actualitat pot actuar com a il·lustrador en altres casos i també cal tenir en compte les motivacions de l'alumnat sobre determinades temàtiques.

L'economia es pot aprendre i treballar a través d'activitats força diverses. El treball de càlcul matemàtic, el tractament de la informació, la representació

gràfica i anàlisi de les dades, l'ús de les TIC, així com l'argumentació i la preparació i participació en debats són activitats que poden estar presents per treballar gairebé tots els continguts. Per la seva relació amb l'actualitat, l'economia facilita també el treball amb informació procedent dels mitjans de comunicació.

La complexitat de la realitat econòmica, així com les diferents perspectives sobre els problemes econòmics, fa oportuna i desitjable la realització de simulacions a l'aula com a propostes que, malgrat que simplifiquen la realitat, ajuden a comprendre-la millor. També poden plantejar-se jocs de rol, on els estudiants poden situar-se davant d'un problema determinat amb una perspectiva i punt de vista diferent al que els és habitual.

La mateixa diversitat d'activitats que s'acaba de relacionar, també ha de ser present en les activitats d'avaluació. Pel que fa a l'avaluació formativa, aquesta es va nodrint de la mateixa reflexió del docent sobre la seqüència ensenyament i aprenentatge. Així anirà modulant el nivell i la durada dedicada als diferents continguts i també revisarà i ajustarà el nivell de les activitats.

Pel que fa a l'avaluació sumativa, es proposa una avaluació contínua, en tant que els continguts no es poden donar per assolits a partir d'una sola activitat d'avaluació, sinó que la complexitat d'alguns conceptes demana un assoliment progressiu i continuat. Per assolir aquest coneixement més profund, és important habitar l'alumnat a la reflexió i la comprensió dels conceptes, evitant la memorització ràpida. És necessari, doncs, que les qüestions i activitats que es plantegin suposin la interrelació de conceptes, l'aplicació a situacions reals, la interpretació de dades extretes de l'actualitat, etc. El comentari guiat a partir de notícies d'actualitat o de taules de dades és un bon recurs per fer proves escrites variades i que impliquin diversitat de procediments. Cal valorar també el nivell de coneixement previ de l'alumnat i ajustar els objectius d'acord amb el seu bagatge de coneixements.

Objectius

La matèria d'economia del batxillerat té com a finalitat el desenvolupament de les capacitats següents:

1. Prendre consciència de la interdependència dels factors econòmics, tant pel que fa als efectes que el canvi en una variable pot suposar sobre les altres, com per les conseqüències que les decisions i actuacions d'uns agents econòmics poden tenir sobre els altres. Reflexionar sobre les conseqüències del propi comportament com a agent econòmic.
2. Reconèixer l'existència de diferents sistemes econòmics i formes de respondre als problemes econòmics. Explicar les principals característiques que

diferencien el sistema d'economia de mercat respecte d'altres. Prendre consciència de les relacions entre el sistema econòmic i els fenòmens socials.

3. Valorar positivament l'ús de models per a l'anàlisi de la realitat econòmica, sent conscient tant de la seva utilitat com de les seves limitacions. Utilitzar, en concret, el model gràfic del mercat de competència perfecta per descriure el funcionament dels mercats i valorar els seus avantatges i inconvenients.

4. Analitzar i proposar mesures de política econòmica que puguin ajudar a reconduir o resoldre determinats problemes i/o desequilibris econòmics. Establir també les limitacions o inconvenients que pot suposar la seva implantació, la recerca d'objectius contraposats o els interessos polítics.

5. Interpretar taules amb indicadors econòmics representats per valors reals o monetaris, absoluts o relatius, agregats o desagregats. Utilitzar tècniques de tractament de dades per tal d'analitzar la informació econòmica.

6. Caracteritzar la situació econòmica d'un territori a partir del valor de les macromagnituds més significatives i poder-la comparar amb un altre o amb altres moments històrics, pel que fa, sobretot, a l'economia catalana, espanyola i europea.

7. Intervenir en un debat expressant els propis arguments i utilitzant la terminologia econòmica i les dades adequades al context. Acceptar punts de vista diferents com a via d'enriquiment personal.

8. Analitzar i valorar críticament les repercussions del creixement econòmic sobre el medi ambient i la qualitat de vida de les persones. Tenir opinió sobre els diferents graus de desenvolupament de les economies i les alternatives al model de creixement.

9. Abordar de manera autònoma i raonada problemes econòmics de l'entorn, utilitzant els procediments d'indagació de les ciències socials i diverses fonts i mitjans d'informació, com ara les tecnologies de la informació i la comunicació.

Continguts

El sistema econòmic

Identificació del cost d'oportunitat d'una decisió i reconeixement de l'escassetat i l'elecció com a fonament de les activitats econòmiques.

Reconeixement de l'evolució històrica dels sistemes econòmics en relació amb l'evolució tècnica i l'entorn social.

Representació dels fluxos econòmics en el sistema d'economia de mercat: el flux circular de la renda i les interrelacions entre els diferents agents.

La producció

Identificació de les diferents activitats i dels factors de producció que intervenen en el procés de producció d'un bé o servei.

Valoració de les externalitats de l'activitat productiva. Anàlisi de l'impacte de les decisions de localització de l'activitat productiva en el territori.

Obtenció del cost de producció i del benefici. Interpretació dels efectes en l'estructura de costos d'un canvi de dimensió: economies i/o deseconomies d'escala.

Anàlisi de casos o notícies relatives a canvis en el sistema productiu o en l'organització de la producció en el context dels mercats globals.

El consum i els mercats

Identificació dels factors que afecten les decisions de consum individual i col·lectives (demanda). Valoració crítica del consumisme.

Identificació dels factors que incideixen en l'oferta d'un producte.

Reconeixement de les diferències entre tipus de béns i les relacions que s'estableixen entre ells.

Resolució gràfica del model de competència perfecta: la determinació del preu d'equilibri. Identificació dels canvis que suposen desplaçaments de les corbes i les seves conseqüències en l'equilibri. Càlcul i interpretació de l'elasticitat-preu.

Caracterització d'altres formes de mercat (monopoli, oligopoli i competència monopolista) i de les seves diferències respecte al model.

Anàlisi del mercat real d'un bé a partir de dades i/o notícies. El cas específic del mercat de treball.

Identificació de les limitacions del mecanisme de mercat per a l'assignació de recursos, així com de les errades i valoració de diferents mecanismes de regulació

dels mercats.

La mesura de l'economia

Obtenció i càlcul de valors absoluts, valors relatius, nombres índexs i taxes de variació. Diferenciació entre valors nominals i valors reals.

Reconeixement del producte interior brut com a indicador del nivell de producció d'una economia. Identificació dels seus components i càlcul d'altres macromagnituds.

Valoració de les limitacions o omissions del PIB com a mesura del nivell econòmic i reconeixement d'altres indicadors, diferents del PIB, per valorar la situació econòmica i el benestar d'una societat. Reconeixement de les característiques diferencials de l'economia submergida o informal i del treball domèstic i de situacions de desigualtat entre els treballadors i treballadores.

Anàlisi de la composició i l'evolució del PIB a Catalunya, Espanya i la Unió Europea.

Valoració de les diferències en els nivells de renda en els mercats català, espanyol, europeu i mundial amb diferents indicadors. Interès per la recerca de dades fiables i hàbit de contrast de fonts. Representació de la informació trobada utilitzant un full de càlcul.

El sector públic

Reconeixement de les funcions del sector públic en l'economia i de la seva evolució al llarg del temps, així com de les opcions d'intervenció que defensen les diferents escoles de pensament econòmic.

Caracterització a partir de casos reals del pressupost d'una administració (local, autonòmica, estatal, etc.) considerant l'anàlisi del pes dels diferents components o partides –tant d'ingressos com de despeses– i de la seva evolució, així com del finançament del dèficit públic.

Reconeixement dels efectes que les mesures de política fiscal i redistributiva tenen en el nivell de producció, la renda i en la seva distribució. Valoració de les seves implicacions en el nivell de dèficit públic i del deute públic i consciència del cost d'oportunitat que implica la política econòmica.

Identificació dels trets fonamentals del sistema fiscal espanyol en relació amb la solidaritat interterritorial i el finançament de les autonomies. Anàlisi de polítiques similars dins la Unió Europea.

Participació en debats sobre els avantatges i els inconvenients d'alguna mesura de política econòmica, mostrant arguments coherents i fonamentats i respecte per les opinions dels altres. Negociació sobre les propostes en situacions simulades i arribada a acords satisfactoris sobre una mesura determinada.

Els bancs i el sistema financer

Comprensió de les relacions que s'estableixen entre les entitats financeres, el banc central, així com la resta d'agents econòmics a través dels fluxos d'estalvi i inversió.

Descripció, per mitjà d'un exemple senzill, del procés de creació del diner bancari.

Cerca d'informació sobre diferents productes financers d'us habitual per a estalviadors i inversos i descripció de les seves característiques principals.

Valoració dels efectes de la inflació sobre la societat i anàlisi de casos d'hiperinflació i/o deflació.

Coneixement dels instruments de política monetària, anàlisi d'alguna actuació del Banc Central Europeu i valoració dels efectes de la política monetària sobre la inflació, el creixement econòmic i el benestar de les persones.

Economia internacional

Identificació de les principals àrees d'integració econòmica i reconeixement de la Unió Europea com a entitat supranacional que determina algunes polítiques econòmiques.

Caracterització de les tendències del comerç internacional. L'Organització Mundial del Comerç: funcions i acords. Valoració de l'impacte del proteccionisme o de la llibertat d'intercanvis en les economies dels països i el nivell de vida dels seus habitants. Coneixement dels trets característics del comerç just.

Reconeixement del paper dels moviments de capitals i dels mercats financers en l'economia global, així com de les funcions que tenen les principals organitzacions financeres internacionals. Coneixement dels trets diferenciadors de la banca ètica.

Anàlisi de les principals característiques de la balança de pagaments espanyola i la de la zona euro.

Descripció dels efectes de la variació dels tipus de canvi sobre el consum i la competitivitat d'un territori. Anàlisi de solucions a la inestabilitat dels tipus de canvi.

Reconeixement dels aspectes crítics de la globalització en relació amb la sobreexplotació de recursos naturals i les condicions de treball.

Recerca, anàlisi, i exposició oral sobre algun aspecte de l'economia internacional.

Problemes econòmics actuals

Identificació de les fases d'un cicle econòmic a través de diferents indicadors. Càlcul de la taxa d'activitat, d'atur i d'ocupació. Descripció de les tipologies, causes i solucions a la desocupació. Els fluxos migratoris i la seva relació amb els mercats de treball.

Relació entre el nivell de preus i la situació d'una economia. Causes i efectes de la inestabilitat de preus.

Identificació dels factors de creixement econòmic. Creixement i desenvolupament sostenible. Els reptes del creixement econòmic: les limitacions ecològiques, el creixement demogràfic.

Anàlisi de les principals xifres econòmiques, d'atur i d'inflació d'una economia en diferents períodes. Comparació de nivells de benestar entre diferents economies.

Identificació dels factors de desigualtat de gènere i de les possibles mesures correctores per afavorir la igualtat d'oportunitats.

Identificació de les causes de la pobresa i el subdesenvolupament. Valoració crítica de l'ajuda i la cooperació internacional en relació amb el desenvolupament de les economies locals.

Interès per formar-se una opinió davant les diferents alternatives als problemes econòmics del món actual. Sensibilització sobre els problemes ecològics i de desenvolupament mundials.

Connexió amb altres matèries

Ciències per al món contemporani

Els límits del creixement econòmic: el desenvolupament sostenible.

Valoració crítica del consumisme.

Geografia

Les activitats econòmiques a Catalunya i Espanya.

Valoració del PIB i altres indicadors de la situació econòmica i nivell de benestar d'una societat. Obtenció i càlcul de valors (absoluts i relatius), nombres, índexs i taxes.

Economia de l'empresa

L'empresa com a organització i unitat econòmica.

Cost de producció i benefici en l'empresa.

Gestió financera de l'empresa.

Decisions de localització i dimensió de les diferents activitats de l'empresa.

Procés d'internacionalització de les empreses i creació de mercats globals.

Matemàtiques aplicades a les ciències socials

Les progressions: un model per a l'estudi de l'interès simple i compost.

El full de càlcul: una eina per resoldre problemes de matemàtica financera.

Representació gràfica de funcions, per mitjà de l'ús de programes informàtics.

Anàlisi de funcions per extrapolar models de fenòmens socials i econòmics.

Estadística descriptiva: gestió, tractament i interpretació crítica de dades, gràfics i paràmetres. Les diferents fases i tasques d'un treball estadístic.

Distribucions bidimensionals. Interpretació de fenòmens socials i econòmics en què intervenen dues variables.

Resolució de sistemes d'equacions. Interpretació de sistemes de dues equacions lineals. Aplicació de l'estudi local i global d'una funció a situacions pròpies de les ciències socials i econòmiques.

Història. Història del món contemporani. Història de la filosofia

Revolució industrial, corrents de pensament i societat.

L'Europa d'entreguerres: el crac de 1929.

Evolució política, econòmica i social dels blocs comunista i capitalista.

Colonialisme i descolonització.

Catalunya i Espanya durant el franquisme i la transició democràtica.

La Unió Europea i altres organitzacions supranacionals.

Globalització, estat del benestar i desigualtats.

Criteris d'avaluació

1. Caracteritzar les funcions dels diferents agents en el sistema econòmic de mercat, mostrant les seves interrelacions. Reconèixer les característiques dels principals sistemes econòmics i situar-los en el temps.
2. Identificar les característiques principals de l'estructura productiva i del mercat de treball català, espanyol i europeu. Valorar els efectes de l'activitat productiva sobre l'entorn social i sobre el medi ambient, així com de la seva deslocalització.
3. Utilitzar l'anàlisi gràfica en l'estudi del comportament del mercat, tenint en compte els factors que afecten l'oferta i la demanda. Interpretar el significat de l'elasticitat-preu de la demanda. Analitzar el funcionament d'un mercat i observar les seves diferències amb els models. Identificar mesures de regulació dels mercats i anàlisi de fallades del mercat en l'assignació de recursos.
4. Definir les principals macromagnituds, la seva composició i les seves interrelacions. Descriure les seves virtuts i les seves limitacions com a diagnosi de la situació d'una economia i de la seva població.
5. Obtenir informació fiable en fonts telemàtiques, o mitjans escrits i elaborar una petita recerca de la situació econòmica catalana i/o espanyola a partir dels principals indicadors.
6. Identificar i classificar les principals partides d'un pressupost públic i determinar els efectes que suposa la intervenció del sector públic sobre l'economia, el nivell de vida de les persones i el medi ambient. Analitzar el cost d'oportunitat que implica una decisió política concreta.
7. Descriure les funcions del sistema financer i les del banc central, així com els productes financers més habituals per a l'estalvi i per a la inversió. Interpretar els efectes d'una mesura presa per l'autoritat monetària sobre el mercat de diner, el nivell de preus i el sistema econòmic.
8. Reconèixer les principals partides d'una balança de pagaments i relacionar aquests moviments amb les variacions en el tipus de canvi. Descriure els trets més característics de la balança de pagaments espanyola i europea amb la resta del món. Argumentar sobre els avantatges i/o els inconvenients de la llibertat en el comerç internacional.
9. Reconèixer els diferents rols que assumeix un individu en el sistema econòmic i de la interdependència de les seves actuacions amb la resta del món i amb el medi. Valorar les desigualtats en l'accés als recursos i de la distribució de la riquesa en el món.

10. Identificar, a partir de l'anàlisi de les sèries temporals de diferents economies, la inestabilitat de les situacions econòmiques, descriure'n les característiques i proposar alguna mesura correctora dels desequilibris.

11. Analitzar, de manera individual o en equip, casos simples que versin sobre problemes econòmics i argumentar mesures que tendeixin a la seva millora o solució. Respectar els diferents punts de vista i negociar per arribar a acords satisfactoris.